

Algemene literatuur

- Bastiaens, J. en J.M. van Mourik, 'Bodemsporen van beddenbouw in het zuidelijk deel van het plaggenlandbouwareaal. Getuigen van 17^e-eeuwse landbouwintensivering in de Belgische provincies Antwerpen en Limburg en de Nederlandse provincie Noord-Brabant' in: *Historisch-Geografisch Tijdschrift*, 12 (1994) 81-90.
- Bax, M., *De vernedering van een heilige. Religieuze machtspolitiek in een Zuidnederlandse dorpsgemeenschap* (Hilversum, 1989).
- Bijsterveld, A.J.A., 'Een zorgelijk bezit. De benedictijnenabdijen van Echternach en St. Truiden en het beheer van hun goederen en rechten in Oost-Brabant, 1100-1300', in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 6 (1989) 7-44.
- Bläsing, J.F.E., *Mensen en spanningen. Sociaal-economische geschiedenis van de N.V. Provinciale Noordbrabantsche electriciteitsmaatschappij, 1914-1985* (Leiden, 1992).
- Blink, H., *Woeste gronden, ontginningen en bebossing, Voormaals en thans* ('s-Gravenhage, 1929).
- Bont, C. de, "... *Al het merkwaardige in bonte afwisseling ...*". *Een historische geografie van Midden- en Oost-Brabant* (Waalre, 1993).
- Bont, Chr. de, 'Leaving the church behind. A model for predicting early mediaeval settlement locations in the sandy areas of the Dutch province of North Brabant' in: J.A.J. Vervloet en A. Verhoeve, red., *The transformation of the European Rural Landscape. Methodological issues and agrarian change 1770-1914* (Brussel, 1992) 12-22.
- Bosma, K., *J.M. de Casseres. De eerste planoloog* (Rotterdam, 2003).
- Boven, M. van, *Kastelen in Brabant: 'van burcht tot landhuis'* ('s-Hertogenbosch, 1982).
- Brink, G. van den, *De Grote Overgang. Een lokaal onderzoek naar de modernisering van het bestaan. Woensel 1670-1920* (Nijmegen, 1986).
- Caspers, T., *De hand van de mens in het landschap* (Haaren, 1992).
- Caspers, Th. en F. Post, red., *Natuur in Brabant. Twee eeuwen plant en dier* (Haaren, 1996).
- Christ, M.P., 'Staats-Brabant bevoegd? Aspecten van Staats-Brabants positie ten tijde van de Republiek' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 5 (1988) 65-94.
- Coninck, P. de, 'Roomschen in huis, roomsch ook daarbuiten.' Nederlandse katholieken in de eerste helft van de 20ste eeuw' in: P. de Coninck en P. Dirkse, *Roomsche in alles. Het rijke roomse leven 1900-1950* (Zwolle/Utrecht, 1996) 9-71.
- Crijns A.H. en F.W.J. Kriellaars, *Het gemengde landbouwbedrijf op de zandgronden in Noord-Brabant, 1886-1930* (Tilburg, 1992).
- Crijns A.H. en F.W.J. Kriellaars, *Het gemengde landbouwbedrijf op de zandgronden in Noord-Brabant, 1800-1885* (Tilburg, 1987).
- Crijns A.H. en F.W.J. Kriellaars, 'Het traditionele patroon van de agrarische sector' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel I, Traditie en modernisering 1796-1890* (Amsterdam/Meppel, 1996) 191-210.
- Crijns, A.H., *Van overgang naar omwenteling in de Brabantse land- en tuinbouw, 1950-1985. Schaalvergroting en specialisatie* (Tilburg, 1998).
- Dam, B. van, *Oud-Brabants dorpsleven. Wonen en werken op het Brabantse platteland* (Oisterwijk 1972).
- Dekker, J.C., *Zuivelcoöperaties op de zandgronden in Noord-Brabant en Limburg, 1892-1950. Overleven door samenwerking en modernisering; een mentaliteitsstudie* (Middelburg, 1996).
- Droesen, W., *De gemeentegronden in Brabant en Limburg en hunne ontginning* (Roermond, 1927).
- Duffhues, T., *Voor een betere toekomst. Het werk van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond voor bedrijf en gezin, 1896-1996* (Nijmegen, 1996).
- Duijvendak, M., 'Boeren en collectieve actie. Tienden en groepsvorming in Noord-Brabant in de negentiende eeuw' in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis*, 16 (1990) 264-286.
- Duijvendak, M.G.J., *Rooms, rijk of regentesk. Elitevorming en machtsverhoudingen in oostelijk Noord-Brabant (circa 1810-1914)* ('s-Hertogenbosch, 1990).
- Eerenbeemt, H.F.J.M. van den en M.F.A. Linders-Rooijendijk, *Vreemde militairen in een gesloten*

- samenleving. *Invloed en inkwartieringen op de bestaans- en leefsituatie in Noord-Brabant tijdens de eerste jaren van de Belgische Opstand 1830-1834* (Tilburg, 1986).
- Eerenbeemt, H.F.J.M. van den, *Van mensenjacht en overheidsmacht. Criminogene groepsvorming en afweer in de Meierij van 's-Hertogenbosch 1795-1810* (Tilburg, 1970).
- Egmond, F., *Banditisme in de Franse Tijd. Profiel van de Grote Nederlandse Bende 1790-1799* (Zutphen, 1986).
- Engelen, Th.L.M. en P.M.M. Klep, 'Een demografisch traditionele samenleving' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel I, Traditie en modernisering 1796-1890* (Amsterdam/Meppel, 1996) 61-76.
- Groothuis, L.H.A., *De Brabantse bisschoppen Bekkers en De Vet. Wegbereiders van een vernieuwingsbeweging* (Tilburg, 1973).
- Hanewinkel, S. *Geschied- en aardrykskundige beschrijving der Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch, beginnende met de vroegste tyden en eindigende met den jare 1802* (Nijmegen, 1803).
- Hanewinkel, S., *Reizen door de Majorij van 's-Hertogenbosch in den jaaren 1798-1799 (in brieven)* (Amsterdam, 1800).
- Heer, J. de, 'Architectuur en serie. Stroken, stempels, plekken' in: *Architectuur en planning* (Rotterdam, 1983) 48-69.
- Heer, J. de, 'De Delftsche school en de katholieke architectuur tussen 1945 en 1955' in: *Eltheto. Tijdschrift voor godsdienst en politiek*, 64 (1981) 21-105.
- Heijden, C. van der, 'Hutten, hoeven en herenhuizen. Een kwantitatieve benadering van het Noord-Brabantse woningbestand rond 1830' in: *Brabants Heem*, 53, (2001) 183-195.
- Heijden, C. van der, 'Boerenerven in Noord-Brabant. Het erf als overgangsgebied tussen boerderij en landschap' in: *Brabants Landschap*, 140 (herfst 2003) 10-27.
- Heijden, W.G.M. van der en J.G.M. Sanders, *Noord-Brabant in de negentiende eeuw. Een institutionele handleiding* ('s-Hertogenbosch/Hilversum, 1993).
- Helvoort, H.M.A. van, *Bijdrage tot een studie van de rooms-katholieke waterstaatskerken in het bisdom van 's-Hertogenbosch* ('s-Hertogenbosch, 1985).
- Hoffman, E.R.M., *Noord-Brabant en de opstand van 1830* (Tilburg, 1974).
- Horn-van Nispen, M.L. ten, 'Infrastructuur, vervoersstromen en waterstaat' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel I, Traditie en modernisering 1796-1890* (Amsterdam/Meppel, 1996) 152-165.
- Jansen, A., A. van Leeuwen en G. Vrins, 'Arbeyd sere voert tot eere'. *Hendrik van der Geld, de neogotiek en de Brabantse beeldhouwkunst* (Tilburg, 1989).
- Jobse-van Putten, J., 'De voeding in de agrarische samenleving van Noord-Brabant en het noorden van Limburg' in: C. de Mooij en R. van de Weijer, red., *Rijke oogst van schrale grond. Een overzicht van de Zuidnederlandse volkscultuur, ca. 1700-1900* (Zwolle, 1991) 69-89.
- Jobse-van Putten, J., *Eenvoudig maar voedzaam. Cultuurgeschiedenis van de dagelijkse maaltijd in Nederland* (Nijmegen, 1995).
- Jonker, J., 'Boerenvreugde of boerenverdriet? De NCB en de emancipatie van het Brabantse platteland, 1890-1920' in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis*, 14 (1988) 388-411.
- Kappelhof, A.C.M., 'Het Brabantse zanddorp' in: *Brabants Heem*, 30 (1978) 125-139.
- Kappelhof, A.C.M., 'Ontginningen in de Meierij van Den Bosch, 1655-1792' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 2 (1985) 199-221.
- Kappelhof, A.C.M., 'Over romantische ruïnes en absente heren. Heerlijkheden in de Meierij van Den Bosch ten tijde van de Republiek (1648-1794); een terreinverkenning' in: *Brabants Heem*, 41 (1989) 105-117.
- Katholiek cultuurwerk in Brabant. Hoe in dit gewest uitgebreid en gebouwd dient te worden* (Den Bosch, 1933) [brochure van de Studiekring Kerkelijke Bouwkunst].
- Klerk, A.P. de, 'Een 'vreemde' kijk op het Nederlandse landschap, etc.' in: *Tijdschrift van de Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige Studies*, 60 (1991) 105-122.
- Knip, K., 'De natuur is dood, leve het milieu' in: *M. Het maandblad van NRC Handelsblad*, februari

- 2003, 29-34.
- Knippenberg, H. en B. de Pater, *De eenwording van Nederland. Schaalvergroting en integratie sinds 1800* (Nijmegen, 1988).
- Kool-Blokland, J.L., 'Het handwerk van het vissen, jagen en vogelen' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel I, Traditie en modernisering 1796-1890* (Amsterdam/Meppel, 1996) 211-222.
- Kroon, P. de, 'Nu het oude Brabant niet meer bestaat, moeten we het nieuwe uittekenen' in: P. de Kroon, e.a., red., *In verband met Brabant. Beschouwingen bij het vijftigjarig bestaan van het PON* (Tilburg, 1997) 201-220.
- Kruis, G., e.a., red., *De oplossing van Brabant. Essays & interviews. Een uitgave van het Provinciaal Opbouworgaan Noord-Brabant ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan, 1947-1987* (Tilburg, 1987).
- Kuyer, C.A.M., 'Drie eeuwen kartografische geschiedenis van Brabant', in: *Brabants Heem*, 40 (1988) 167-180.
- Kuypers, P., 'Onverwerkt verleden. Over-leven in Brabant' in: P. de Kroon, e.a., red., *In verband met Brabant. Beschouwingen bij het vijftigjarig bestaan van het PON* (Tilburg, 1997) 167-197.
- Laarhoven, J.C.T.M. van, H. Beekman en J. Rippen, red., *Dorpen in Brabant* ('s-Hertogenbosch, 1978).
- Laarhoven, J.C.T.M. van, *Naar gothieken kunstzin. Kerkelijke kunst en cultuur in Noord-Brabant in de negentiende eeuw* ('s-Hertogenbosch, 1979).
- Leenders, K.A.H.W., 'Het dynamische landschap van Noord-Brabant' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 19 (2002) 46-89.
- Leenders, K.A.H.W., 'Het gebruik van oud kaartmateriaal; enkele voorbeelden', *Brabants Heem*, 40 (1988) 151-167.
- Lemaire, T., *Filosofie van het landschap* (Baarn, 1970; Amsterdam, 2002 ^{7e druk}).
- Liebergen, L.C.B.M. van, 'Waer een paradis'. *Kloosterleven in Brabant na de Reformatie* (Uden, 1987).
- Liebergen, L.C.B.M., red., *Volksdevotie. Beelden van religieuze volkscultuur in Noord-Brabant* (Uden, 1990).
- Liestro-Nieuwenhuis, F., '...die jakken en rokken dragen'. *Brabantse klederdrachten en streeksieraden* ('s-Hertogenbosch, 1986).
- Loon, P.J. van, *Honderd jaar Maatschappij van Landbouw in Noord-Brabant 1851-1951* (Amsterdam, 1951).
- Margry, P.J., red., *1814-1989; 175 jaar provinciaal bestuur van Noord-Brabant* ('s-Hertogenbosch, 1989).
- Margry, P.J. en C.M.A. Caspers, *Bedevaartplaatsen in Nederland. Deel 2: provincie Noord-Brabant* (Amsterdam/Hilversum, 1998).
- Mooij, Ch. de en R. van de Weijer, red., *Rijke oogst van schrale grond. Een overzicht van de Zuidnederlandse volkscultuur, ca. 1700-1900* (Zwolle, 1991).
- Mooij, Ch. de, *Eindelyk uit d'Onderdrukking. De patriottenbeweging, Bataafse en Franse tijd in Noord-Brabant, 1784-1814* (Zwolle, 1988).
- Naaijken, J., *Leer mij ze kennen ... de Brabanders* (Vught, 1978).
- Nissen, P., 'Percepties van sacraliteit. Over religieuze volkscultuur' in: T. Dekker, e.a., red., *Volkscultuur. Een inleiding in de Nederlandse etnologie* (Nijmegen, 2000) 231-281, i.h.b. 250-251.
- Nissen, P.J.A., 'Het katholicisme van restauratie en emancipatie' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel I, Traditie en modernisering 1796-1890* (Amsterdam/Meppel, 1996) 337-359.
- Nissen, P.J.A., 'Het Rijke Roomse leven' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel II, Emancipatie en industrialisering 1890-1945* (Amsterdam/Meppel, 1996) 317-333.
- Olst, E.L. van, *Uilkema, een historisch boerderij-onderzoek. Boerderij-onderzoek in Nederland 1914-1934* (2 dln.; Arnhem, 1991).

- Oorschot, J.M.P. van, *Eindhoven, een samenleving in verandering* (2 dln.; Eindhoven, 1982).
- Oudheusden, J.L.G. van, *Brabantis Nostra. Een gewestelijke beweging voor fierheid en 'schoner' leven, 1935-1951* (Tilburg, 1990).
- Pater, B. de, 'Veranderend landschap. Van een vage orde naar een strakke ordening' in: M. de Harde en H. van Triest, red., *Jonge landschappen 1800-1940. Het recente verleden in de aanbidding* (Utrecht, 1994) 9-20.
- Poel, J.M.G. van der, 'Boeren op schrale grond' in: C. de Mooij en R. van de Weijer, red., *Rijke oogst van schrale grond. Een overzicht van de Zuidnederlandse volkscultuur, ca. 1700-1900* (Zwolle, 1991) 23-37.
- Puijnenbroek, F.J.M. van, *Onder de voet gelopen. Het ontstaan en verdwijnen van een kleinnijverheid in Nederland na 1800, de Brabantse klompenmakerij* (Tilburg, 1969).
- Raaij, E. van, red., *Lessen voor het oog. De fotografie van Martien Coppens* (Amsterdam, 2003).
- Renes, H., 'Het erf in het landschap' in: R. Leopold, red., *Het boerenerf als brandpunt van natuur, landschap en cultuurhistorie* (Utrecht, 2001) 43-48.
- Reys, J., 'De boerin op de zandgronden in oost Noord-Brabant 1880-1910' in: *Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis*, 1 (1980) 208-236.
- Rooijakkers, G., e.a., *Voor Brabands Vryheyd'. Patriotten in Staats-Brabant* ('s-Hertogenbosch, 1988).
- Rooijakkers, G., *Eer en schande. Volksgebruiken van het oude Brabant* (Nijmegen, 1995).
- Rooijakkers, G., 'Mythisch landschap: verhalen en rituelen als culturele biografie van een regio' in: J. Kolen en T. Lemaire, red., *Landschap in meervoud. Perspectieven op het Nederlandse landschap in de 20ste / 21ste eeuw* (Utrecht, 1999) 301-326, i.h.b. 301-304.
- Rooijakkers, G., *Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853* (Nijmegen, 1994).
- Schmal, H., 'De tram in Nederland' in: *Historisch-Geografisch Tijdschrift*, 7 (1989) 73-89.
- Sluyterman, K., J. Danker, J. van der Linden en J.L. van Zanden, *Het coöperatieve alternatief. Honderd jaar Rabobank 1898-1998* (Den Haag, 1998).
- Smeets, H.F.J., 'Overzicht der wijzigingen van de grenzen der gemeenten thans gelegen binnen het gebied van de provincie Noord-Brabant, 1795-1848' in: *Provinciale Almanak 1948-1949*, 71-73.
- Spapens, P. en P. Horsten, *Tappen uit een geheim vaatje. De geschiedenis van de illegale alcoholstokerijen in Nederland* (Hapert, 1990).
- Theuwissen, J., *Het landbouwvoertuig in de etnografie van de Kempen* (Antwerpen/Utrecht, 1969).
- Thissen, P.H.M., 'Van heide tot boerenland en bos. Regionale verscheidenheid in heideontginningslandschappen 1850-1940' in: M. de Harde en H. van Triest, red., *Jonge landschappen 1800-1940. Het recente verleden in de aanbidding* (Utrecht, 1994) 21-37.
- Tilman, H., 'Brabant zandstad; van vergeten grensgebied naar dynamische contactzone' in: *De Architect*, 1 (1998) 20-25.
- Trienekens, G., 'Het drieslagstelsel en de Vlaamse bouw op de zandgronden van de Meierij; een momentopname voor het begin van de modernisering van de landbouw rond 1860/1870', in: *Brabants Heem*, 37 (1985), 2-14.
- Tuinstra, W. en H. Petermeyer, *De geschiedenis van de architectenopleiding in Tilburg* (Tilburg, 1987).
- Uytven, R. van, e.a., red., *Geschiedenis van Brabant van het hertogdom tot heden* (Zwolle, 2004).
- Ven, W. van de, 'Het gezinsbedrijf op de Brabantse zandgronden' in: J. van der Lans en H. de Kuyper, red., *Overleven in vooruitgang. Boeren in Brabant* (Tilburg, 1992) 65-77.
- Veraghtert, K.F.E., 'Ontplooiing tot een modern industrieel gewest' in: H.F.J.M. van den Eerenbeemt, red., *Geschiedenis van Noord-Brabant. Deel II, Emancipatie en industrialisering 1890-1945* (Amsterdam/Meppel, 1996) 192-215.
- Vercauteren, F.E.M., *De aanleg van de straatweg 's-Hertogenbosch-Best als deel van de verbinding met Luik (1740-1745)* (Nijmegen, 1957).
- Verheul, G., *De oude dorpskerken beneden de grote rivieren* (Bussum, 1983).
- Vries, W. de, *150 Jaar welstand. De Maatschappij tot Bevordering van Welstand, voornamelijk onder*

landlieden, 1822-1972 (Tilburg, 1972).a

- Walravens, J., 'Lonkend perspectief of afschrikwekkend toekomstbeeld; het welvaartsplan voor Noord-Brabant (1947-1949)' in: P. de Kroon, e.a., red., *In verband met Brabant. Beschouwingen bij het vijftigjarig bestaan van het PON* (Tilburg, 1997) 15-34.
- Wildenbeest, G., 'De dorpse idylle: verleden of toekomst?' in: J. van der Lans en H. de Kuyper, red., *Overleven in vooruitgang. Boeren in Brabant* (Tilburg, 1992) 47-57.
- Woud, A. van der, *Het lege land. De ruimtelijke orde van Nederland, 1798-1848* (Amsterdam, 1987).

Een overzicht van fotoboeken over het gebied van De Peel

- Bevers-van den Haar, H., *Lieshout en Mariahout in oude foto's. Deel 1* (Lieshout, 1996).
Bevers-van den Haar, H., *Lieshout en Mariahout in oude foto's. Deel 2* (Lieshout, 1999).
Coolen, R. en W. Corssmit, *Boekel zô âs 't vruger waor* (Boekel, 1992).
Coolen, R. en W. Corssmit, *Boekel zô âs 't vruger waor. Fotoboek 2 van ± 1890 tot 1960 met foto's uit Boekel en Venhorst* (Boekel, 1996).
Coppens, M. en A. van Duinkerken, *Noord-Brabant: edel en schoon* (Amersfoort, 1960).
Coppens, M. en F. van Griensven, *Het lonkende licht. Herinnering aan Eindhoven tussen de jaren 1932 en 1982* (Eindhoven, 1982).
Coppens, M. en H. Mandos, *Land van Dommel en Aa* (Eindhoven, 1947).
Coppens, M. en J. Elemans, *Het land van Bosch, Bruegel en Van Gogh* (Eindhoven, 1979).
Coppens, M. en L. Joosten, *Het oude gelaat van Brabant* (Eindhoven, 1981).
Coppens, M., e.a., *Het landschap van de Dommel* (Eindhoven, 1977).
Coppens, M., *Monsters van de Peel* (Eindhoven, 1960).
Huijbers, J. *Een beeld van een dorp, Mierlo-Hout* (Mierlo-Hout, 1984).
Jansink, G.H.A.M. en F. Martens, *De gemeente Deurne toen en nu. Honderd jaar Deurne, Liessel, Vlierden, Helenaveen en Neerkant* (Hulst, 1994).
Jegerings, J.C., *Oud-Nuenen achteraf bekeken. Een fotobeeld van Oud-Nuenen over de periode 1900-1940 en de bevrijdingbeelden uit 1944* (Hapert, 1984).
Laarschot, H. van de, *Someren oud en vertrouwd. Ansichten van Someren, Lierop, Someren-Eind en Someren-Heide in de periode 1930-1960* (Asten, 1992).
Lathouwers, P. en W. Vos, *Oude prenten uit Handel, Mortel en Gemert* (Gemert, 1983).
Martens, H., *De historie van Liessel in beeld* (Liessel, 2001).
Martens, R. en F. Gloudemans, *Deurne, zo was het* (Hoogeveen, 2001).
Remery, G., *Platteland en dorpsleven* (Liempde, 2002).
Son en Breugel: zoals 't was (Son en Breugel, 1988).

Boekjes met oude ansichtenkaarten over het gebied van De Peel (serie Europese Bibliotheek, Zaltbommel).

- Aerts, J.H.M. en J.R. van der Zanden, *Leende in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).
Aerts, J.H.M., *Heeze in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
Berkers, H., *Asten in oude ansichten* (Zaltbommel, 1970).
Bokhoven, C.H.A.M. van en L. van Stratum, *Geldrop in oude ansichten* (Zaltbommel, 1982).
Bokhoven, C.H.A.M. van, *Geldrop in oude ansichten* (Zaltbommel, 1969).
Bokhoven, C.H.A.M. van, *Geldrop in oude ansichten* (Zaltbommel, 1974).
Coenen, J., *Zesgehuchten in oude ansichten* (Zaltbommel, 1977).
Exel, L.A.W.M. van, *Maarheeze, Soerendonk, Sterksel en Gastel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).
Gemert in oude ansichten (Zaltbommel, 1971).
Hendrix, C.G.J., *Budel, Budel-Schoot en Budel Dorplein in oude ansichten* (Zaltbommel, 1974).
Jansen, J.H.M., *Boekel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
Kerkhof, L.G.E.H. van de, *Bakel en Milheeze in oude ansichten, waarin ook afbeeldingen van Rips* (Zaltbommel, 1973).
Martens, F., *Deurne in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
Remery, A.H.F., *Someren en Lierop in oude ansichten* (Zaltbommel, 1969).
Rossum, T.P.M. van, *Beek en Donk in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
Roy, F.V.M. van, *Nuenen in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
Roy, F.V.M. van, *Nuenen in oude ansichten, deel 2* (Zaltbommel, 1977).
Sterken, A.A.C., *Son en Breugel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1982).
Verschueren, J.M.Th., *Helmond in oude ansichten, deel 1* (Zaltbommel, 1968).

Verschuieren, J.M.Th., *Helmond in oude ansichten, deel 2* (Zaltbommel, 1976).
Vlerken, J.P. van, *Aarle Rixtel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).
Zoetmulder, S.H.A.M., *Aalst en Waalre in oude ansichten* (Zaltbommel, 1974).

Een overzicht van fotoboeken over het gebied van De Kempen

- Aartsen, N. en P. Maas, *Het licht in de Kempen* (Oirschot, 1993).
- Aartsen, N. *Woest in orde. Identiteitsvervaging van Zuidoost-Brabant door de lens van Noud Aartsen* (Eindhoven, 2000).
- Aartsen, N., *Noud Aartsen fotografeerde de verdwijnende Kempen* (Oirschot, 1987).
- Brom, F. en N. van Tuyl, *Beeldschoon Valkenswaard* (z.p., 2001).
- Coolen, W., J. van Dongen en J. Verspaandonk, *Lage Mierde: een beeld van een dorp, 1850-2000* (Hooge Mierde, 2001).
- Coppens, M. en J. van Sambeek, *Vrijheid aan de Run* (z.p., 1948).
- Coppens, M., *De Sint-Petruskerk van Oirschot en haar koorgestoelte* (Eindhoven, 1980).
- Gils, J. van en R. Peeters, *Hilvarenbeek en zijn kerkdorpen* (Hilvarenbeek, 1994).
- Gisbergen, J. van, *Hooge Mierde; kleurrijk zwart-wit bekeken 1880-1980* (Hooge Mierde, 1990).
- Hendriks, J., R. Wouters en J. Lavrijsen, *Het Reuselse leven in beeld vanaf begin 20^e eeuw* (Reusel, 2001).
- Huijbregts, F. en L. Peeters, *Kempen vroeger en nu* (Liempde, 2003).
- Jong, M. de, e.a., *Hulsel, de kleinste zaligheid* (Hooge Mierde, 2002).
- Kakebeeke, A.D. en G.R.H.G. Remery, *Eersel in grootmoeders tijd* (Zaltbommel, 1985).
- Latjes, P., e.a., *Groeten uit Valkenswaard. Een wandeling langs de gebouwen en door de geschiedenis van Valkenswaard, Dommelen, Borkel en Schaft tussen 1900 en 1940 aan de hand van prentbriefkaarten uit die tijd* (Hapert, 1982).
- Meijs, E., *Aalst-Waalre gezien vanaf de openbare weg* (2 delen; Waalre, 1993).
- Meijs, E., *Het vroegere dorpsleven van Aalst en Waalre* (2 delen; Waalre, 1996/1997).
- Remery, G., *Platteland en dorpsleven* (Liempde, 2002).
- Vries, G. de en P. van Bijsterveldt, *Wat dies meer zij. Fotoboek van Diessen, Haghorst en Baarschot* (Diessen, 1990).
- Boekjes met oude ansichtenkaarten over het gebied van De Kempen (serie Europese Bibliotheek, Zaltbommel).
- Biemans, J.H.C. en F.A.J. van Gemert, *Bergeijk in oude ansichten, waarin opgenomen afbeeldingen van 't Hof, 't Loo en de Weebosch* (Zaltbommel, 1972).
- Biggelaar, C.B.J. van den, *Best in oude ansichten* (Zaltbommel, 1980).
- Boerjan, J.F. en M.E.J. Rijken, *Hooge en Lage Mierde in oude ansichten, waarin afbeeldingen uit Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel* (Zaltbommel, 1974).
- Daniels, M.P.C., *Bladel en Netersel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1985).
- Driessen, A.J., W. Klaasen en C. Kuijpers, *Veldhoven in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
- Graaf, Th.F.M. de, *Diessen in oude ansichten* (Zaltbommel, 1982).
- Hurkmans, M., *Hoogeloon in oude ansichten* (Zaltbommel, 1975).
- Hurkmans, M.J.C., *Hapert in oude ansichten* (Zaltbommel, 1976).
- Kwinten, P.J.J.M., *Eersel in oude ansichten, waarin tevens opgenomen afbeeldingen van Duizel en Steensel* (Zaltbommel, 1972).
- Leeuwen, A.J.C. van en A.A.J. Verhoeven, *Luyksgestel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1973).
- Limpt, A.H.G.M. van, *Reusel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
- Limpt, N.A.J.C. van, *Bladel en Netersel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).
- Ruhe, H.A.M., *Hilvarenbeek in oude ansichten* (Zaltbommel, 1971).
- Smetsers, J.J.A., *Vessem, Wintelre en Knegsel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).
- Wuisman, P.J.M., *Moergestel in oude ansichten* (Zaltbommel, 1972).

Literatuur met betrekking tot de Kempen

- Aben, J.A.M., 'Transport en agrarische ontwikkeling. De betekenis van een tramlijn voor de agrarische ontwikkeling in Bladel en Reusel, 1892-1902' in: *Varia Historica Brabantica*, X (1981) 131-158.
- Adriaenssen, L., *Hilvarenbeek onder de hertog en onder de generaliteit. Sociale en economische geschiedenis van een Kempens dorp tussen 1400 en 1800* (Hilvarenbeek, 1987).
- Adriaenssen, L., e.a., *Esbeek niet van gisteren. Gedenkboek bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de R.K. Parochie H. Adrianus* (Esbeek, 1989).
- Bakermans, M., *Toekomstperspectieven voor enkele Kempische beekdal* (Nijmegen, z.j.) Geografisch en Planologisch Instituut; Publicatiereeks Milieu en Landschap, nr. 1
- Beek, C.A.A. van, *Rapport van de Commissie ter bestudering van de wenselijkheid en mogelijkheid van een kanaalverbinding tussen het Wilhelminakanaal en het kanalenstelsel in de Belgische Kempen (Postelkanaal)* ('s-Hertogenbosch, 1962).
- Beekman, P. *Eindhoven. Stadsontwikkeling 1900-1960* (Mierlo, 1982).
- Biemans, J. en M. Klein Holkenburg-Huethorst, *En de boer hij ploegde voren* (Bergeijk, 1986).
- Biemans, J. *Mozaïek van Het Stoom. Zuivelindustrie Bergeijk, 1894-2001* (Bergeijk, 2002).
- Bierkens, B., *De sigaar uit de Kempen. Heden en verleden van een markante bedrijfstak* (Hapert/Eindhoven, 1997).
- Biggelaar, J. van den, *De Hooge Dorpen. 700 Jaar Vessem - Wintelre - Knegsel* (Hapert/Eindhoven, 1993).
- Bijsterveld, A.J.A. en J.M. Goris, *Bier, wijn en jenever in de Kempen* (Roosendaal, 2002).
- Bogaert, A., e.a., red., *Ach Lieve Tijd. De boeiende historie van Eindhoven en de Eindhovenaren* (Zwolle, 1990/1992).
- Bont, A.P. de, *Dialekt van Kempenland, meer in het bijzonder d' Oerse taol* (3 dln.; Assen, 1958).
- Boterenbrood, H. *Weverij De Ploeg* (Rotterdam, 1989).
- Bots, J.J.W.M. en H.E.M. Melotte, *Van Wedert tot Valkenswaard. Een historiebeschrijving van Valkenswaard in twee delen* (Valkenswaard, 1977).
- Bots, J.J.W.M., *Valkenswaard: momenten uit heden en verleden* (Hapert, 1987).
- Brink, G. van den, "'De arbeid is alles, de mensch niets ...". Aard en ontwikkeling van het boerenbedrijf in de Kempen 1800-1900' in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis*, 17 (1991) 50-72.
- Coenen, J., e.a., *Een Heilig Huisken. De Heilig Kruiskapel te Luyksgestel* (Luyksgestel, 1987).
- Coenen, J., *Mie Peels en de Aalsterhut* (Hapert, 1985).
- Coenen, J., *Te Best wart. De geschiedenis van Best en zijn vroegere grondgebied* (Best, 2000).
- Dams, A., F.J.P. Huijbregts en J. Spoorenberg, *Drie Zaligheden. Eersel, Duizel en Steensel: een bijdrage tot haar geschiedenis* (Hapert, 1989).
- De landelijke bouwkunst in de Kempen* (Turnhout/Waalre, 1986).
- Eijndhoven, J.W.J. van, 'Smokkel als middel van bestaan in de Kempen, 1840-1930' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 7 (1990) 143-177.
- Franken, H., e.a., *Kroniek van de Kempen* (20 delen; Hapert/Eindhoven, 1982/2001).
- Gelder, W. van, *Grenzeloze Kempen in beeld* (Hasselt, 1982).
- Gerwen, Ch. van, *De Heilige Kempen. Cultuur en kunst uit de Nederlandse en Belgische Kempen* (Valkenswaard, 1992).
- Gisbergen, J. van, *Myrtha. Een blik in het verleden van Hooge Mierde* (Hooge Mierde, 1982).
- Heijden, C. van der, 'Chroniqueurs van de Kempen. Twee eeuwen geschiedschrijving over de Kempen en de plaats daarin van twintig delen *Kroniek van de Kempen*' in: H. Franken, e.a., *Kroniek van de Kempen. Register 1 - 20* (Eindhoven, 2001) 49-73.
- Heijden, C.G.W.P. van der en G.W.J. Rooijackers, 'Agrarische cultuur in de Kempen: Bladel 1880-1900. Bronnenintegratie als sleutel tot endogene evoluties', in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis*, 17 (1991) 1-27.
- Heijden, C. van der en G. Rooijackers, *Kempische boeren en Vlaamse vissers. Kunstenaars en volkscultuur omstreeks 1885: Victor de Buck en Joseph Gindra* (Eindhoven, 1993).

- Heijden, C.G.W.P. van der, *Schrandere boeren en schriële bestuurders. Bevolking en bestaan in een Kempische platelandsgemeente; Hooge en Lage Mierde, 1810-1940* (Tilburg, 1996).
- Heijden, H.J.A.C.M. van der, *Groot geweld in kleine dorpen. Een onderzoek naar de plunderingen van een aantal dorpen in het kwartier van Kempenland tijdens de Negenjarige Oorlog en de Spaanse Successie-oorlog* (Hapert, 1983).
- Houten, J. van, *Aalst-Waalre aan de spoorlijn: het Bels Lijntje* (Waalre, 1999).
- Jacobs, W. en W.C.M. van Oosterhout, *Van Deusone naar Diessen* (Diessen, 1996).
- Jakob Smits, *de mystieker van de Kempen (1855-1928)* (Valkenswaard, 1981).
- Kakebeeke, A.D en H. Mandos, *De Acht Zaligheden: oude kern van De Kempen* (Oisterwijk, 1971).
- Kappelhof, A.C.M., *De belastingheffing in de Meierij van Den Bosch gedurende de Generaliteitsperiode (1648-1730)* (Tilburg, 1986).
- Kappelhof, A.C.M., e.a., *Organisatie en indeling van de Kempen op politiek en religieus gebied tijdens het Ancien Régime* (Hapert, 1981).
- Kemenade, K. van, 'De ploeg door de heide' in: *Esbeek niet van gisteren. Gedenkboek bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de R.K. parochie H. Adrianus Esbeek* (Esbeek, 1989) 225-234.
- Kemenade, K. van, 'Met de stoomtram naar Esbeek' in: *Esbeek niet van gisteren. Gedenkboek bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de R.K. parochie H. Adrianus Esbeek* (Esbeek, 1989) 246-257.
- Kluijtmans, J. en J. Naaijken, *Het dorp van onze jeugd* (Hilvarenbeek, 1999).
- Knippenberg, W.H.T., e.a., *De Teuten. Buitengaanders in de Kempen; een verzameling losse bijdragen* (Eindhoven, 1974).
- Mekking, P. en J.A. van den Hurk, *Boswachterij De Kempen: bodemgesteldheid en bodemgeschiktheid* (Wageningen, 1965).
- Meurkens, P., *Bevolking, economie en cultuur van het oude Kempenland: de dynamiek van de Brabantse plattelands-samenleving* (Bergeijk, 1985).
- Meurkens, P., *De wereld van schoolmeester Panken. Een portret van het Oude Kempenland in de negentiende eeuw* (Zaltbommel, 2004).
- Meurkens, P., red., *De dagboeken van P.N. Panken 1819-1904. Memorieband van een Brabantse schoolmeester; vierde band, 1880-1888* (Eindhoven, z.j.).
- Meurkens, P.C.G., 'Kinderrijk en katholiek. De stijging van de huwelijksvruchtbaarheid in het Kempenland, 1840-1920' in: G.J.M. van den Brink, e.a., red., *Werk, kerk en bed in Brabant. Demografische ontwikkelingen in oostelijk Noord-Brabant 1700-1920* ('s-Hertogenbosch, 1989) 117-130.
- Mol, H., 'Gemeente Reusel' in: *Uitkomsten van het onderzoek naar den toestand van den landbouw in Nederland, ingesteld door de landbouwcommissie, benoemd bij Koninklijk Besluit van 18 September 1886, no. 28* ('s-Gravenhage, 1890), deel III, hoofdstuk LXXVI.
- Molemans, J., 'De Kempische gemeente', in: *Brabants Heem*, 38 (1986) 77-94.
- Mourik, J.M. van en J.H.F. Bloemers, *Landschap in beweging. Ontwikkeling en bewoning van een stuifzandgebied in de Kempen* (Amsterdam, 1988).
- Mourik, J.M. van, red., *Landschap in beweging. Ontwikkeling en bewoning van een stuifzandgebied in de Kempen* (Utrecht, 1988) [Nederlandse Geografische Studies 74].
- Nooteboom, U., *Jeugd in de Kempen* (z.pl., 1983).
- Panken, P.N. en A.F.O. Van Sasse van Ysselt, *Beschrijving van Bergeik* ('s -Hertogenbosch, 1902).
- Roymans, F., *Kempische verhalen. Een serie deels geromantiseerde verhalen over de Kempen en zijn bewoners in vroegere tijden* (Bladel, 1997).
- Roymans, N., *De Negende Zaligheid. Cultuurhistorisch beeld van Bladel en Netersel in de Acht Zaligheden* (Bladel, 1975).
- Ruhe, H.A.M., *Het dorpswoonhuis in de Kempen vanaf de vijftiende tot de negentiende eeuw* (Zaltbommel, 1980).
- Schellekens, S., *100 Jaar Boerenbond, 1996. Hooge Mierde, Lage Mierde, Hulsel* (Hooge Mierde, 1996).

- Spapens, P. en A. van Oirschot, *Smokkelen in Brabant: een grensgeschiedenis 1830-1970* (Hapert, 1988).
- Spoorenberg, J., e.a. (red), *Drie Zaligheden, Eersel, Duizel, Steensel* (Hapert 1989).
- Strijbos, H., *Kerken van heren en boeren. Bouwhistorische verkenningen naar de middeleeuwse kerken in het kwartier Kempenland* ('s-Hertogenbosch, 1995).
- Strijbosch, H. en M. Hurkmans, *Dichter bij de zaligheden. Een verkenning van enkele gothische kerken en torens in de Kempen* (z.pl., 1979).
- Vanhaute, E., *Heiboeren. Bevolking, arbeid en inkomen in de 19de-eeuwse Kempen* (Brussel, 1992).
- Vera, H., 'Steenovens' in: *Campinia*, 15 (1985) 105-119.
- Veraghtert, K., e.a., *Industrialisatie van de Kempen* (Turnhout, 2000).
- Vercauteren, F.E.M., *De aanleg van de straatweg Best-Lommel als deel van de verbinding 's-Hertogenbosch-Luik (1745-1818)* (Nijmegen, 1958).
- Voort, D. van de, *Veertien-Achttien. De geschiedenis van Reusel tijdens de Eerste Wereldoorlog* (Reusel, 1990).
- Welvaarts, T., *Geschiedenis van Bladel en Netersel naar de archieven van Postels abdij* (Eindhoven, 1890).
- Wezel, M. van, *Maatschappelijke begeleiding nieuwkomers in de Kempen* (Tilburg, 1999).
- Zoetmulder, S.H.A.M., *Waalre en Aalst in het verleden* (2 dln.; Waalre, 1983/1984).

Literatuur met betrekking tot de Peel

- Alphen, P. van en A. van Alphen, *Helmond van plaggenhut tot paalwoning. Geïllustreerde geschiedenis van Helmond van prehistorie tot heden* (Helmond, 1977).
- Arts, N., e.a., *De kastelen van Helmond. Een machtscentrum aan de rand van de Peel* (Utrecht/Helmond, 2001).
- Bakens, J., *De heerlijkheid Asten van 1750-1830 naar een archief onderzoek* (Asten, 1980).
- Bakker, N. 'Verzuiling in Helmond, 1855-1925. Schetsmatige beschrijving van een sociaal integratieproces op lokaal niveau' in: *De Vlasbloem* 6 (1985) 159-186.
- Biemans, J., 'Geschiedenis van Budel c.a. en Maarheze c.a.' in: *Aa-Kroniek*, 7 (1988) 58-72.
- Blankers, P. *De verheven Peel. Beheers- en ontwikkelingsvisie voor het gebied van de Deurnese Peel / Mariaheide en omgeving* (Deurne, 1993).
- Blankers, P. en L. Dijcks, *Asten-Someren: mens en landschap in de loop der eeuwen* (Panningen, 2000).
- Bogaerts, J. en E. van de Kerkhof, *Water in de Peel: naar 32,2m+ NAP* (Deurne, 2003).
- Bossenbroek P. en H.G. van Nunen, *Het land van Peel en Maas; natuurgebieden in Zuidoost-Nederland* (Roermond, 1996).
- Brand, M.P.J. van den, *Lief en leed in en over de Peel. Een bijdrage tot de geschiedenis van het gehele Brabants-Limburgse Peelgebied* (Venray, 1982).
- Brink, G.J.M. van den en W.Th.M. Frijhoff, red., *De wevers van Vincent van Gogh* (Zwolle, 1990).
- Bussel, G.J. van, e.a., red., *Ach Lieve Tijd. Acht eeuwen Helmond en de Helmonders* (Zwolle, 1990/1992).
- Bussel, H. van, *Mierlo: sprokkelingen* (Mierlo, 1976).
- Coenen, J. *Asten, 'n eeuw historie van een Peeldorp* (Asten, 1986).
- Coenen, J. *Gegeven Sint-Barabardag 1300. Een overzicht van de geschiedenis van Nuenen, Gerwen en Nederwetten* (Nuenen, 2000).
- Coenen, J. *Het corpus van Geldrop. Dorpsbestuur in de 17^e en 18^e eeuw* (Geldrop, 1979).
- Coenen, J., *Alles wat hier leeft, spint, twernt of weeft. Geschiedenis van Geldrop of Zesgehuchten* (Geldrop, 1987).
- Coenen, J., *Heeze. Geschiedenis van een schilderachtig dorp* (Heeze, 1998).
- Coenen, J., *Hertog Jan en de Zummerse mens. Een overzicht van de geschiedenis van Someren en Lierop* (Someren, 2001).
- Coenen, J., *Kerk te midden van zes gehuchten* (Maasbracht, 1999).
- Coenen, J., *Leende. Geschiedenis van een dorp met en ondernemende bevolking* (Leende, 1997).
- Coenen, J., *Son en Breugel van oudsher een kruispunt van wegen* (Son en Breugel, 1999).
- Coenen, J., *Van Ricstelle tot Aarle-Rixtel. De geschiedenis van Aarle-Rixtel* (Aarle-Rixtel, 1992).
- Coppens, J. e.a., red., *Brabantse mensen. Een dorp in Brabant. Foto's van Tinus Swinkels en Martien Coppens, genomen in en nabij Lieshout in de eerste helft van de twintigste eeuw* ('s-Hertogenbosch, 2002).
- Coppens, M. e.a., *Rondom de Peel* (Eindhoven, 1979).
- Coppens, M., e.a., *Het hart van de Peel* (Eindhoven, 1978).
- Crompvoets, H., *Veenderijterminologie in Nederland en Nederlandstalig België* (Amsterdam, 1981).
- Cuijpers, Th., 'De voorgeschiedenis van de spoorlijn Tilburg-Boxtel-Eindhoven/Den Bosch' in: *Brabants Heem*, 39 (1987) 167-192.
- Diepen, D. van, *De ontwikkeling van het oude cultuurlandschap in het zuidoostelijke gedeelte van de Brabantse Peel* (z.p., 1971).
- Elsen, P. van den, *Boerenapostel Pater Gerlacus van den Elsen 1853-1925* (Gemert, 1983).
- Embden, e.a. [Architekten en Stedebouwkundigen], *Een grote luchthaven in de Peel?* (Delft, 1969).
- Gommans, J. e.a., *Hendrik Ouwerling. De onvoltooide biografie van Jac Heeren* (Deurne, 2003).
- Griendt, H.F. van de, *Uit Sphagnum geboren. Een eeuw turfstroomindustrie in Nederland, 1882-*

- 1983 (Tilburg, 2002).
- Halen, W. van, 'De devotionalisering van de katholieke gelovigen in oostelijk Noord-Brabant, 1830-1920' in: J.A. van Oudheusden en G. Trienekens, red., *Een pront wijf, een mager paard en een zoon op het seminarie. Aanzetten tot een integrale geschiedenis van oostelijk Noord-Brabant 1770-1914* ('s-Hertogenbosch, 1993) 185-209.
- Hartgerink-Koomans, M. 'De Zuiderlijnen. Opzet en bestrijding der spoorlijnen beneden de grote rivieren' in: *Economisch Historisch Jaarboek*, 30 (1965) 3-76.
- Heijden, C.G.W.P. van der, 'Migratie en economische conjunctuur in het Oostbrabantse textielgebied, 1850-1920' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 4 (1987) 85-120.
- Heijden, C.G.W.P. van der, 'Nuenen omstreeks 1880' in: E. van Uitert, red., *Van Gogh in Brabant. Schilderijen en tekeningen uit Etten en Nuenen* (Zwolle, 1987) 102-127.
- Heijden, C.G.W.P. van der, 'Wevende landbouwers of landbouwende wevers? Een onderzoek in het Oostbrabants textielgebied aan het einde van de negentiende eeuw' in: *Textielhistorische Bijdragen*, 28, (1988) 53-80.
- Heugten, W. van, 'Helmondse klokkengieters' in: *De Vlasbloem*, 9 (1988) 53-68.
- Heugten, W.A.M. van, *Deurne en de Peel* (Deurne, 1979).
- Heuvelmans, L., e.a., *Die Peel bestaat niet meer. Schrijfsels over boeren, ontginningen en turfgraven; drie dorpen tussen 1870-1940* (doctoraalscriptie Nijmegen 1980).
- Hoeymakers, S., *Houtvesterij de Peel* (Gemert, 1986).
- Hollenberg, P. en C.E.H.M. Peters, *Ontginningen in de Noordbrabantse Peel in de 19^e eeuw* (Tilburg, 1980).
- Hollenberg, P., *Gerlacus van den Elsen; emancipator van de Noordbrabantse boerenstand (1853-1925)* (Nijmegen, 1957).
- Iven, W. en T. van Gerwen, *Mensen in de Peel* (Den Bosch, 1978).
- Jansen, R.J., e.a., *Beknopte geschiedenis van Deurne* (Deurne, 1983).
- Janssen, J., 'Ruimtelijke kaders voor een industrialiserende regio. De ontwikkeling van de streekplanning in zuidoostelijk Noord-Brabant, 1916-1965' in: *Noordbrabants Historisch Jaarboek*, 20 (2003) 176-22.
- Janssen, Th., *Reizen door de oude Peel; 100 eeuwen Peelverhalen* (Sevenum, 2001).
- Jegerings, J., *Oud-Nuenen achteraf bekeken* (Nuenen, 1984).
- Joosten, H., 'De betekenis van de boerenkuilen in de Peel' in: *Natuurhistorisch Maandblad*, 74 (1985) 19-26.
- Joosten, J.H.J. en T.W.M. Bakker, *De Groote Peel in verleden, heden en toekomst* (Utrecht, 1987).
- Kam, J. van de, *De Verheven Peel in de lift* (Meijel, 1999).
- Klaver, J.C.M., *Ontginningen in de Peel. Verslag van een onderzoek naar de ontginningsgeschiedenis van de Peel en de rol van de Nederlandse Heidemaatschappij daarin* (Nijmegen, 1979).
- Knoop, A. en G. Merkelbach, *Lieshout door de eeuwen heen* (Lieshout, 1983).
- Korthals Altes, A. en N.K.C.A. in 't Veld, *Slag in de schaduw: Peel / Maas 1944-45* (Amsterdam, 1981).
- Ludwig, R., *De waterhuishouding van de Deurnese Peel* (Tilburg, 1980).
- Maas, T., *Geschiedenis van de heerlijkheid Asten* (Asten, 1994).
- Maas, T., red., *Lierop: 'n beeld van een dorp* (Lierop, 1989).
- Merkelbach, R., red., *Historie van Aarle-Rixtel* (Aarle-Rixtel, 1966).
- Mortel, M. van de, *Peellanders* (Deurne, 2003).
- Mourik, J.M. van, 'Zandverstuivingen en plaggenlandbouw; het bodemarchief van Tungelroy' in: *Historisch-Geografisch Tijdschrift*, 11 (1993) 15-27.
- Munckhof, P. van den, 'Jeneverbessen: levende herinneringen aan armoede en ellende' in: *Natuurhistorisch Maandblad*, 80 (1991) 162-170 en 191-195.
- Munckhof, P. van den, 'Waterscheidingen in de Peel' in: *Natuurhistorisch Maandblad*, 80 (1991) 42-160.
- Nijkamp, M. en H.J.J. Kroon, *Het recreatief gebruik van de Groote Peel* (Wageningen/Breda, 1989).
- Oirschot, A. van, *Sterksel, een zaligheid apart. Geschiedenis van het meest merkwaardige dorp van Brabant* (Maasbree, 1983).
- Oorschot, J.M.P. van, *Eindhoven. Een samenleving in verandering* (2 dln.; Eindhoven, 1982).
- Oudenaren, L. van, *Verdroging van de Groote Peel. Een onderzoek naar de werking van wet- en*

- regelgeving en beleid, ingezet om de verdroging van dit gebied tegen te gaan (Tilburg, 1998).
- Ouwerling, H.N., *Geschiedenis der dorpen en heerlijkheden Deurne, Liessel en Vlierden* (Helmond, 1974; oorspr. 1933).
- Ouwerling, H.N., *Uit het verleden van de vroegere dorpen en heerlijkheden Deurne, Liessel en Vlierden* (Helmond, 1974; oorspr. 1933).
- Peters, C., *Venhorst en de Peel* (Venhorst, 1982).
- Peters, C.E.H.M. en P.H.M. Thissen, 'De Oploose en Boekelse Peel. Landschappelijke differentiatie als resultaat van verschillende vormen van jonge heide-ontginning' in: *Historisch-Geografisch Tijdschrift*, 5 (1987) 133-144.
- Renes, J., *Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg* (Leeuwarden/Maastricht, 1999).
- Schafraat, A., red., *Boekel 650 jaar* (Nieuwkuyk, 1963).
- Smits, H.L.M., *Van Alvershool tot Zuiderklamp. Kroniek van de Gemeente Nuenen c.a.* (Nuenen, 1970).
- Spoorenberg, J. en H.A.M. de Wit, red., *Eindhoven door de eeuwen* (Eindhoven, 1982).
- Startnotitie plan Deurnesche Peel / Mariaheide* (Roermond, 2002).
- Thelen, T., red., *D'n Broekkant. Geschiedenis van landschap en bewoning* (Laarbeek, 1998).
- Thissen, P.H.M., *Heideontginning en modernisering in het bijzonder in drie Brabantse Peelgemeenten, 1850-1940* (Utrecht, 1993).
- Trienekens, G., 'Integrale geschiedenis in wording. Aarle-Rixtel en Wanroij in de negentiende en het begin van de twintigste eeuw' in: J.A. van Oudheusden en G. Trienekens, red., *Een pront wijf, een mager paard en een zoon op het seminarie. Aanzetten tot een integrale geschiedenis van oostelijk Noord-Brabant 1770-1914* ('s-Hertogenbosch, 1993) 211-313.
- Uitert, E. van, 'Vincent van Gogh, boerenschilder' in E. van Uitert, red., *Van Gogh in Brabant. Schilderijen en tekeningen uit Etten en Nuenen* (Zwolle, 1987) 14-46.
- Vaes, M. *Door de Peel gegrepen. Tien jaar Nationaal Park De Grootte Peel* (Ospel, 2003).
- Ven, W. van de, 'Geloof, werk en liefde in Oost-Brabant. Over leef- en ervaringswereld van de Oostbrabantse bevolking' in: *Brabants Heem*, 36 (1984) 160-177.
- Verberne, M. *Van Aderle tot Aarle-Rixtel 1179, 1979* (z.p., 1979).
- Verhagen, C., *De geschiedenis van de Zuid-Willemsvaart. Het kanaal van eenheid en scheiding* (Someren, 2000).
- Verhagen, F.B.A.M., *Geldrop. Eonomisch-statistische beschrijving van een industriële plattelandgemeente vanaf het begin der 19^e eeuw* (Eindhoven, 1946).
- Vink, P., *Het boek van Asten* (Asten, 1982)
- Waajen, G.W.A.M., *Hydrobiologie van veenputten in de Mariapeel en de Liesselse Peel* (Wageningen, 1982).
- Wijnen, J., *Rondom Peel en Maasvallei. Oude volksverhalen, rijke historie, afwisselende natuur* (Ede, 1980).
- Wildekamp, R.H., *Van Meerselsche Peel tot Groep Geleide Wapens De Peel. De geschiedenis van een vliegveld op de grens van Noord-Brabant en Limburg* ('s-Gravenhage, 1994).
- Zande, S. van der, e.a., red., *Dyt gheyt aen der krycken van Leendt. De geschiedenis van Leende* (Asten, 1974).

Bibliografie Zandstad van de Koninklijke Bibliotheek

- Barlandus, H. en A.J. van Bijsterveld (red.), *De kroniek van de hertogen van Brabant* [vert. uit het Latijn, 's-Hertogenbosch, 2004.
- Bax, M., *De vernedering van een heilige. Religieuze machtspolitiek in een Zuidnederlandse dorpsgemeenschap*, Hilversum, 1989.
- Blink, H., *Woeste gronden, ontginning en bebossing in Nederland voormaals en thans*, 's Gravenhage, 1929.
- Bloemers, J.H.F., e.a. (ed.). *Bodemarchief in Behoud en Ontwikkeling. De Conceptuele Grondslagen*. NWO, Den Haag, 2001.
- Bosma, K., *J.M. de Casseres. De eerste planoloog*, Rotterdam (2003).
- Bouwens, B., e.a., *Lijnen door het Brabantse land. 200 jaar verkeersinfrastructuur in Noord-Brabant 1796-1996*, Zwolle, 1997.
- Caspers, T., *Noord-Brabant: ±1905, schaal 1:25.000* (historische atlas), Tilburg, 2005.
- Coolen, A., *Land en volk van Brabant: bijdragen van Brabantse schrijvers, dichters en geleerden*, Amsterdam, 1950.
- Crijns, A.H.en F.W.J. Kriellaars, *Het gemengde landbouwbedrijf op de zandgronden in Noord-Brabant 1886-1930*, Tilburg, 1992.
- Crijns, A.H., *Van overgang naar omwenteling in de Brabantse land- en tuinbouw, 1950-1985: schaalvergroting en specialisatie*, Tilburg, 1998.
- Eerenbeemt, H.F.J.M. van den (red.), *Bankieren in Brabant in de loop der eeuwen*, Tilburg, 1987.
- Gerritsen, F.A., *Local identities : landscape and community in the late prehistoric Meuse-Demer-Scheldt region*, Amsterdam, 2001.
- Grever, M. En A.van der Veen, *Bij ons moeder en ons Jet : Brabantse vrouwen in de 19de en 20ste eeuw*, Zutphen, 1989.
- Heijden, C., van der, 'De stijfhoofdige landman. Ratio en dynamiek van de negentiende-eeuwse Noord-Brabantse zandboer', *cULTUUR. Tijdschrift voor etnologie*, nr. 2, 2005.
- Heijden, W.G.M. van der, *Noord-Brabant in de negentiende eeuw. Een institutionele handleiding*, 's Hertogenbosch, 1993.
- Heijnen, K.A., *25 jaar stads- en dorpsvernieuwing in Noord-Brabant: op naar de 21e eeuw*, 's-Hertogenbosch, 1997.
- Hendrikx, J.A., *Brabantse boerderijen : beleven, bewonen en bewaren*, Eindhoven, 1994.
- Janssen, J., *Vooruit denken en verwijlen. De reconstructie van het plattelandschap in Zuidoost-Brabant. 1920 – 2000*, Tilburg, 2006.
- Joost M.A. Cools, *Atlas van de Noordbrabantse flora*, Utrecht, 1989.
- Klep, P.M.M., *Bevolking en arbeid in transformatie: een onderzoek naar de ontwikkelingen in Brabant. 1700-1900*, Nijmegen, 1981.
- Kolen, J., *Biografie van Peelland. De cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS) van Peelland. Toelichting bij de kaart*, Amsterdam, 2004.
- Krogt, P. van der, *Oude kaarten van Brabant & De Nederlandse kartografische bijdrage aan het wereldbeeld*, Amersfoort, 1997.
- Laarhoven, J. van, *Kloosters in Brabant* (tent. cat.), 's-Hertogenbosch, 1977.
- Liebergen, L.C.B.M. van (e.a.), *Volksdevotie. Beelden van religieuze volkscultuur in Noord-Brabant*, Uden, 1990.
- Meurkens, P., *Bevolking, economie en cultuur van het oude Kempenland*, Bergijk, 1985.
- Michels, J.C.M. en A.M. Raukema, *Brabant bouwt in baksteen: naoorlogse architectuur in Noord-Brabant 1945-1970*, 's-Hertogenbosch, 1993.
- Michels, J.C.M., *Architectuur en stedenbouw in Noord-Brabant 1850-1940*, Zwolle/ Zeist, 1993.
- Oomen, N., *Aerpel in 't potje : oude gerechten uit Brabant*, Maasbree, 1982.
- Oorschot, J.M.P. van, *Eindhoven, een samenleving in verandering* (2 dln., Eindhoven, 1982).
- Pater, B. De, 'Veranderend landschap. Van een vage orde naar een strakke ordening', in: M. De Harde en H. Van Triest (red.), *Jonge Landschappen 1800-1940. Het recente verleden in de aanbidding*,

- Utrecht, 1994, 9-20.
- Polen, B. van, *Brabant achter de coulissen : een blik op het natuurbehoud*, Eindhoven, 1981.
- Provincie Noord-Brabant, *Aanpak landinrichting in Noord-Brabant*, Den Bosch, 1987.
- Rooijakkers, G. en A. van Lierop, et al., *De musealisering van het platteland : de historie van een Brabants boerenhuis*, Nijmegen 2002.
- Rooijakkers, G., *Rituele repertoires. Volkscultuur in oostelijk Noord-Brabant 1559-1853*, Nijmegen, 1994.
- Roymans, N. en F. Theuws, *Een en al zand : twee jaar graven naar het Brabantse verleden*, 's-Hertogenbosch, 1993.
- Roymans, N. en T. Derks (red.), *De tempel van Empel: een Hercules-heiligdom in het woongebied van de Bataven*, 's-Hertogenbosch, 1994.
- Sinninghe, J.R.W., *Noordbrabants sagenboek*, Den Haag, 1964.
- Slofstra, J. (e.a.), *Het Kempenprojekt. Een regionaal-archeologisch onderzoeksprogramma*, Waalre, 1982, deel 1.
- Sneep, J.C., *Atlas van historische vestingwerken in Nederland*, deel Noord-Brabant, Zutphen, 1996.
- Spoorenberg, J., *Eindhoven van boven bekeken, 1923-1970*, Hoogeveen, 2003
- Straaten, J. van der, *Beken in Brabant: hoe houden wij dit bezit?*, Tilburg, 1983.
- Uytven, R. Van (red.), *Geschiedenis van Brabant. Van het hertogdom tot heden*, Zwolle/Leuven, 2004.
- Van der Lans, J. (red.), *Overleven in vooruitgang: boeren in Brabant*, Tilburg, 1992.
- Veen, A.M.D. van der, *Zij telt voor twee: vrouwenarbeid in Noord-Brabant, 1889-1940*, 's-Hertogenbosch, 1989.
- Verwers, G.J. (red.), *Noord-Brabant in pre- en protohistorie*, Oosterhout, 1975.
- Woud, A. van der, *Het lege land. De ruimtelijke orde van Nederland 1798-1848*, Amsterdam, 2004.